

Dosarul nr. 2r-151/24
2-20131729-01-2r-26032024

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central – L. Roic-Botezatu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila

DECIZIE

19 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Misac și Eduard Melnic împotriva Primăriei comunei Gangura, r-nul Ialoveni și Consiliului local Gangura, r-nul Ialoveni, cu privire la nulitatea titlului provizoriu și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Eduard Melnic și de Angela Misac împotriva hotărârii din 06 iulie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 17 mai 2018, Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, au depus cerere de chemare în judecată, completată și concretizată prin cererea din 11 februarie 2020, împotriva Primăriei comunei Gangura, r-nul Ialoveni și Consiliului local Gangura, r-nul Ialoveni, cu privire la nulitatea titlului provizoriu și recunoașterea dreptului de proprietate

Prin hotărârea din 06 iulie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată (vol. I, f.d. 216, 219-229).

La 24 iulie 2023, Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, au declarat apel împotriva hotărârii din 06 iulie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central (vol. I, f.d. 218) solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată. A indicat că, motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de apelanții Angela Misac și Eduard Melnic.

S-a comunicat apelanților Angela Misac și Eduard Melnic că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului.

S-a comunicat apelanților Angela Misac și Eduard Melnic că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, extrasul din Registrul bunurilor imobile, cu conținutul valorii bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXX, XXX, XXX, din XXX.

S-a comunicat apelanților Angela Misac și Eduard Melnic că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, dovada achitării taxei de stat în cuantum de 75% din valoarea bunului pretins din 3% la depunerea acțiunii și că li se acordă termen de 30 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art.369 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri (vol. I, f.d.236-238).

La 06 decembrie 2023, apelantul Eduard Melnic și apelanta Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, au prezentat Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 187,50 de lei.

Referitor la prezentarea extrasului din Registrul bunurilor imobile privind conținutul valorii terenurilor agricole cu numerele cadastrale XXX – XXX ha; XXX – XXX ha; XXX – XXX ha, apelanții au menționat că, prin prisma art. 6 alin. (2³) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, nu au acces și nu le poate fi eliberat certificatul privind valoarea bunurilor imobile. Apelanții au remarcat că nu se regăsesc printre categoriile de entități statale și persoane fizice enumerate în această normă legală și care au dreptul de a solicita eliberarea acestei informații din Registrul bunurilor imobile. Mai mult ca atât, apelanții au atras atenția că această informație a fost solicitată de la Agenția Servicii Publice de către instanța judecătorească prin încheierea judecătorească din 09 martie 2023 (vol. I, f.d. 203-205), însă, a rămas fără de răspuns. Cu atât mai mult că, potrivit Registrului bunurilor imobile, Agenția Servicii Publice nu dispune de o evaluare a terenurilor agricole cu numerele cadastrale XXX – XXX ha; XXX – XXX ha; XXX – XXX ha, deoarece în privința acestora au fost realizate doar măsurări cadastrale masive.

Prin urmare, apelanții au considerat că, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216/1992, urmează să achite taxa de stat în mărime de 75% din taxa de stat în cuantum de 250 de lei, care a fost plătită la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de apelanții Angela Misac și Eduard Melnic, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea emisă la 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

S-a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat, să restituie lui Eduard Melnic taxa de stat în mărime de 187,50 de lei, achitată conform ordinului de încasare a numerarului nr.20737849 din 06 decembrie 2023 (vol. II, f.d. 10-13 recto-verso).

La 29 februarie 2023, Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, au declarat recurs împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurrate, restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel pentru soluționarea problemei privind punerea pe rol a apelului declarat (vol. II, f.d. 18-20).

În motivarea recursului au invocat că nu sunt de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău, deoarece au prezentat instanței de apel argumente plauzibile referitor la imposibilitatea prezentării extrasului din Registrul bunurilor imobile pe terenurile agricole cu numerele cadastrale XXX, cu S-XXX ha; XXX, cu S-XXX ha; XXX, cu S-XXX ha, deoarece ei nu fac parte din categoriile persoanelor ce au acces la aceste date conform art. 6 alin. (2³) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998. Cu atât mai mult că, prin încheierea din 09 martie 2023, Judecătoria Hîncești, sediul Central, a obligat Agenția Servicii Publice să remită instanței de judecată certificatele privind valoarea acestor bunuri imobile, însă, această încheiere judecătorească nu a fost executată, iar acest fapt confirmă imposibilitatea apelanților de a prezenta de sine stătător certificatele respective.

La 26 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților recursul declarat de către Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 24). Însă, până la examinarea recursului, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 februarie 2024. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa de e-mail „cristian.adam@justice.md”, încheierea motivată din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată în mod electronic avocatului Eduard Melnic la 27 februarie 2024 (vol. II, f.d. 14). Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 29 februarie 2024 (vol. II, f.d. 18).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurenți și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l admite, cu casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău și restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, la 06 iulie 2023, Judecătoria Hîncești, sediul Central, a pronunțat hotărârea prin care a respins

ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Angela Misac și Eduard Melnic împotriva Primăriei comunei Gangura, r-nul Ialoveni și Consiliului local Gangura, r-nul Ialoveni, cu privire la nulitatea titlului provizoriu și recunoașterea dreptului de proprietate (vol. I, f.d. 216, 219-229).

La 24 iulie 2023, Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, au declarat apel împotriva hotărârii din 06 iulie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Central (vol. I, f.d. 218) solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată. A indicat că, motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de apelanții Angela Misac și Eduard Melnic.

S-a comunicat apelanților Angela Misac și Eduard Melnic că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului.

S-a comunicat apelanților Angela Misac și Eduard Melnic că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, extrasul din Registrul bunurilor imobile, cu conținutul valorii bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXX, XXX, XXX, din XXX.

S-a comunicat apelanților Angela Misac și Eduard Melnic că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, dovada achitării taxei de stat în cuantum de 75% din valoarea bunului pretins din 3% la depunerea acțiunii și că li se acordă termen de 30 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art.369 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri (vol. I, f.d.236-238).

La 06 decembrie 2023, apelantul Eduard Melnic și apelanta Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, au prezentat Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 187,50 de lei.

Referitor la prezentarea extrasului din Registrul bunurilor imobile privind conținutul valorii terenurilor agricole cu numerele cadastrale XXX – XXX ha; XXX – XXX ha; XXX – XXX ha, apelanții au menționat că, prin prisma art. 6 alin. (2³) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, nu au acces și nu le poate fi eliberat certificatul privind valoarea bunurilor imobile. Apelanții au remarcat că nu se regăsesc printre categoriile de entități statale și persoane fizice enumerate în această normă legală și care au dreptul de a solicita eliberarea acestei informații din Registrul bunurilor imobile. Mai mult ca atât, apelanții au atras atenția că această informație a fost solicitată de la Agenția Servicii Publice de către instanța judecătorească prin încheierea judecătorească din 09 martie 2023 (vol. I, f.d. 203-205), însă, a rămas fără de răspuns. Cu atât mai mult că, potrivit Registrului bunurilor imobile, Agenția Servicii Publice nu dispune de o evaluare a terenurilor agricole cu numerele cadastrale XXX – XXX ha; XXX

– XXX ha; XXX – XXX ha, deoarece în privința acestora au fost realizate doar măsurări cadastrale masive.

Prin urmare, apelanții au considerat că, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216/1992, urmează să achite taxa de stat în mărime de 75% din taxa de stat în cuantum de 250 de lei, care a fost plătită la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de apelanții Angela Misac și Eduard Melnic, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea emisă la 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

S-a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat, să restituie lui Eduard Melnic taxa de stat în mărime de 187,50 de lei, achitată conform ordinului de încasare a numerarului nr. 20737849 din 06 decembrie 2023 (vol. II, f.d. 10-13 recto-verso).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel depusă de apelanții Angela Misac și Eduard Melnic.

Analizând memoriul încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție vedește că, drept temei de restituirea a cererii de apel instanța a reținut că apelanții Angela Misac și Eduard Melnic nu au lichidat în totalitate neajunsurile din apel, indicate în încheierea emisă de Curtea de Apel Chișinău la 08 noiembrie 2023, și anume nu au prezentat extrasul din Registrul bunurilor imobile cu conținutul valorii bunurilor imobile și nu au solicitat prelungirea termenului stabilit de instanță.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a dat o apreciere eronată argumentelor apelanților expuse în cererea din 06 decembrie 2023, precum că sunt în imposibilitate de a prezenta extrasul din Registrul bunurilor imobile privind conținutul valorii terenurilor agricole cu numerele cadastrale XXX, cu S-XXX ha; XXX, cu S-XXX ha și XXX, cu S-XXX ha.

Or, în acest sens, instanța de apel trebuia să țină cont de prevederile art. 6 alin. (2³) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, informația sistematizată privind bunurile imobile asupra cărora o persoană deține drept de proprietate se eliberează doar:

- a) persoanei în cauză sau reprezentantului acesteia;
- b) organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, Serviciului de Informații și Securitate, instanțelor judecătorești, executorilor judecătorești, oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat;
- c) Curții de Conturi, pentru asigurarea activității acesteia;
- d) Serviciului Fiscal de Stat;
- e) lichidatorului, administratorului procesului de insolvență pentru bunurile persoanei administrate;
- f) persoanelor cu drept de moștenire a bunurilor persoanei în cauză în cazul decesului acesteia;
- g) notarului care îndeplinește procedura succesorală;
- h) autorităților administrației publice locale;

i) Autorității Naționale de Integritate, pentru realizarea atribuțiilor acesteia, în condițiile contractului încheiat;

j) Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;

k) deputaților Parlamentului Republicii Moldova, pentru asigurarea activității acestora, prin intermediul Secretariatului Parlamentului, conform unui regulament aprobat de Biroul permanent al Parlamentului;

l) Consiliului Concurenței, pentru asigurarea activității acestuia.

Din norma precitate rezultă indubitabil că Angela Misac și Eduard Melnic nu se încadrează în categoria persoanelor ce au acces și cărora le-ar fi putea elibera informația din Registrul bunurilor imobile cu privire la valoarea terenurilor agricole cu numerele cadastrale XXX, cu S-XXX ha; XXX, cu S-XXX ha și XXX, cu S-XXX ha.

Respectiv, impunerea de către instanța de apel în sarcina apelanților Angela Misac și Eduard Melnic a unei obligații care, prin efectul legii, nu poate fi executată de către aceștia, constituie o îngrădire a accesului la justiție.

Mai mult ca atât, instanța de apel trebuia să dea apreciere și faptului că, anterior, Judecătoria Hîncești, sediul Central, prin încheierea din 09 martie 2023 a solicitat Serviciului Cadastral teritorial Ialoveni al Agenției Servicii Publice să prezinte or să remită în adresa instanței certificatele privind valoarea bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXX, XXX și XXX situate în XXX, cheltuielile ce țin de eliberarea certificatelor privind valoarea bunurilor imobile indicate supra fiind puse în sarcina reclamantei Angela Mișac.

Totodată, Agenția Servicii Publice a fost avertizată că refuzul sau omisiunea de către persoanele responsabile de a comunica și de a prezenta instanței în termenul stabilit, din motive imputabile acestora, probele reclamate, dacă în acest mod se tergiversează judecarea cauzei, se sancționează cu amendă de până la 50 de unități convenționale pentru fiecare caz de tergiversare (vol. I, f.d. 203-205).

Însă, din materialele dosarului, rezultă că Agenția Servicii Publice nu a executat încheierea din 09 martie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și nu a prezentat instanței de judecată certificatele privind valoarea bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXX, XXX și XXX situate în XXX.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, la primirea în procedură a apelului declarat de Angela Misac și Eduard Melnic, Curtea de Apel Chișinău trebuia să țină cont de aceste circumstanțe și, prin prisma art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă, să intenteze procedura în apel, cu încasarea ulterioară, prin decizia emisă asupra fondului apelului, a taxei de stat suplimentare pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii de apel calculată în conformitate cu prevederile art. 83 coroborate cu art. 87 din Codul de procedură civilă și art. 3 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Or, în conformitate cu art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care, la momentul depunerii cererii, determinarea valorii acțiunii este dificilă, taxa de stat se plătește cu aproximație, urmând să se încaseze ulterior o taxă suplimentară în corespundere cu partea din valoarea acțiunii, stabilită de instanță la soluționarea cauzei în fond, pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii.

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că neexecutarea în totalitate a încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, și anume în partea prezentării extrasului din Registrul bunurilor

imobile cu conținutul valorii bunurilor imobile, de către apelanții Angela Misac și Eduard Melnic nu a avut loc din rea-credință, ci din imposibilitatea legală a acestor a dobândi această informație. Cu atât mai mult că, prin cererea din 06 decembrie 2023 aceștia au explicat Curții de Apel Chișinău imposibilitatea de a executa integral obligațiile impuse.

În circumstanțele descrise și întru asigurarea unui proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, cu casarea integrală a încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea recurată și a restitui spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Eduard Melnic și de Angela Misac, reprezentată de avocatul Eduard Melnic.

Se casează integral încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și se restituie cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Misac și Eduard Melnic împotriva Primăriei comunei Gangura, r-nul Ialoveni și Consiliului local Gangura, r-nul Ialoveni, cu privire la nulitatea titlului provizoriu și recunoașterea dreptului de proprietate la Curtea de Apel Chișinău, spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni